

АГАРКОВА Наталія

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

<https://orcid.org/0000-0002-9885-4092>haschipsyt85@gmail.com**ВАСИЛЬЄВА Світлана**

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

<https://orcid.org/0000-0001-5012-4835>sdf234@ukr.net

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Стаття присвячена питанням інтерактивного навчання дітей молодшого шкільного віку. У дослідженні прийнято визначення інтерактивного навчання як діалогове навчання, в якому відбувається взаємодія вчителя та здобувача на основі педагогічного, психологічного, комп'ютерного спілкування в режимі діалогу. Серед особливостей побудови інтерактивного навчання визначено зміну взаємодії вчителя та учня: активності педагога поступає місцем активності молодших школярів, а завданням вчителя є створення умов для прояву їх ініціативи; функція вчителя стає - помічник у діяльності, одного з джерел інформації. Визначено основні характеристики «інтерактиву»: 1) особлива форма організації пізнавальної діяльності; 2) навчальний процес організований так, що практично всі учні вмотивовані на процес пізнання; вони мають можливість розуміти і рефлексувати на те, що вони знають та думають; 3) присутність атмосфери доброзичливості, взаємодопомоги – форма співпраці; 4) на уроках може бути організована індивідуальна, парна, групова форми робіт; 5) використовуються ділові ігри, робота з документами та різними джерелами інформації, використовуються творчі та дослідницькі завдання. Розглянуто питання класифікації інтерактивних технологій навчання. Серед недоліків визначено: якість знань учнів залежить від їх активності; недостатньо розвинене вміння творчої праці. При застосуванні інтерактивних технологій навчання слід враховувати вікові особливості учнів. Зазначені технології навчання на уроках у початковій школі орієнтовані на розвиток: критичного мислення, самостійної думки відстоювання своєї думки, критичного ставлення до себе, прагнення відбору кращих варіантів вирішення навчальних, вміння знаходити спільні рішення з однокласниками. Застосування під час уроків у початковій школі інтерактивних методів навчання сприяє підвищенню інтересу молодших школярів до вивченого матеріалу успішному оволодінню учнями навчального матеріалу та підвищенню якості освіти.

Ключові слова: навчання, початкова школа, інтерактивні технології навчання.

<http://doi.org/10.31891/pcs.2023.2.16>

1. ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Останнім часом відбуваються зміни в уявленні суспільства щодо мети освіти та шляхів її реалізації. Відповідно Закону «Про вищу освіту» (2014), Національної доктрини розвитку освіти, Концепції розвитку освіти України на період 2015–2025 рр. (2014) та Концепції «Нова українська школа» (2016) та інших нормативних документах, оновлення змісту освіти є одним головних завдань реформи освіти на Україні. Сучасний загальноосвітній середній заклад освіти якісно поетапно оновлюється, використовуючи взаємозв'язки традиційних та інноваційних підходів до організації цілісного освітнього процесу. Серед основних інновацій у галузі освіти чільне місце належить інтерактивним технологіям навчання, які доцільно використовувати у

навчанні молодших школярів поряд з традиційним. Адже інтерактивні технології сприяють підвищенню пізнавальної активності, посиленню діяльнісного та особистісно-зорієнтованого підходів у навчанні. Диференціація підготовки фахівців під час запровадження багаторівневої системи потребує і відповідної диференціації у підготовці викладацького складу. Викладач у багаторівневій системі навчання вчитель має мати фундаментальну підготовку по одному з наукових напрямів; володіти сучасним арсеналом активно-творчих методів навчання, які у основі технологій навчання; бути широко ерудованим, щоб внутрішньо усвідомлювати та вміти впроваджувати у навчальній практиці принципи гуманітаризації навчання як необхідну умову формування особистості фахівця.

Навчання має бути спрямоване не тільки й не так на засвоєння готових науково-практичних знань, а на можливість

вироблення нових знань, на розвиток креативності, гнучкості мислення, на моделювання нових способів діяльності тощо. Застосування інтерактивних технологій навчання у навчальному процесі початкової школи дозволить розвивати критичне мислення учнів, уяву, навички комунікативного спілкування, інтелектуальну, емоційну та інші сфери особистості.

2. АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Дослідженню теоретичних питань інтерактивних технологій навчання приділили увагу такі вітчизняні вчені як: Л. Акпинар (2014), Н. Агаркова, С. Васильєва (2020), М. Михайліченко, Я. Рудик (2016) та інші. Вчені звертали увагу на існуючі інтерактивні методи навчання а також їх класифікації, обґрунтовували необхідність та доцільність застосування, обґрунтовували їх позитивний вплив на результат освітнього процесу. Використанню інтерактивних методів навчання молодших школярів присвячені дослідження вітчизняних: О. Савченко (2012), О. Пометун, Л. Пироженко (2002) а також зарубіжних науковців - В. Абыканова, S. Nugumanovab, S. Yelezhanovaa, Z. Kabylkhamita, Z. Sabirovaa (2016) які також звертали увагу на теоретичні аспекти розробки проблеми застосування інтерактивних технологій у навчанні, підкреслювали вагомість їх застосування у процесі навчання.

Аналіз наукових розробок вчених, дає підстави стверджувати, що незважаючи на розробленість даної проблеми, недостатньо висвітлено аспект саме застосування інтерактивних технологій навчання у початковій школі.

3. ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Незважаючи на те, що проблема використання інтерактивних технологій в освіті є однією з провідних, актуальність поставленої проблеми, її загально педагогічне та практичне значення, необхідність її вирішення визначили вибір напрямку дослідження. **Метою статті став** аналіз та характеристика особливостей використання інтерактивних технологій у навчанні молодших школярів.

4. ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ З ПОВНИМ ОБґРУНТУВАННЯМ ОТРИМАНИХ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Вже багато років у педагогічній науці використовується поняття «активні методи та форми навчання», які дослідники об'єднують у групу педагогічних технологій, саме вони дають можливість досягти високого рівня розвитку та активної діяльності учнів. У останні роки активно розвивається таке поняття як «інтерактивне навчання».

Поняття «інтерактив» англійського походження (з англ. interact, inter - взаємний, akt - діяти). «Інтерактивний» – означає сприяти, взаємодіяти або перебувати в режимі бесіди, діалогу з чим (комп'ютером), або з будь-ким (людиною) [7]. Згідно до глосарію термінів і понять «інтерактивне навчання спеціальна форма організації пізнавальної діяльності, що передбачає створення комфортних умов навчання, за яких особистість відчуває свою успішність та інтелектуальну спроможність. Головною ознакою такого навчання є постійна, активна взаємодія усіх учасників освітнього процесу. Даний вид навчання передбачає також отримання знань, умінь, навичок, формування навчальних компетенцій завдяки організації спільної діяльності а також через пряму взаємодію з навчальним оточенням або навчальним середовищем [3].

Отже, інтерактивне навчання – це, передусім, діалогове навчання, в якому відбувається взаємодія вчителя та учня, спрямованого на забезпечення організації сумісного процесу пізнання. Тож під інтерактивністю, передусім, розуміють принцип побудови та функціонування педагогічного, психологічного, комп'ютерного спілкування в режимі діалогу. Одночасно терміни «інтерактивність», «інтерактивне навчання», «інтерактивні методи та методики навчання» стали з'являтися у статтях та працях з педагогіки, у навчальних посібниках, що описують процес навчання як співпрацю рівноправних учасників, кооперацію.

Найчастіше термін «інтерактивне навчання» згадується у зв'язку з інформаційними технологіями, дистанційною освітою, з використанням ресурсів Інтернету, а також електронних підручників та довідників, роботою в режимі онлайн тощо.

Сучасні комп'ютерні телекомунікації дозволяють учасникам вступати в «живий» (інтерактивний) діалог (письмовий чи усний) з реальним партнером, а також уможливають обмін повідомленнями між користувачем та інформаційною системою в режимі реального часу [2], дозволяють учням керувати ходом навчання, регулювати швидкість вивчення матеріалу, повертатися більш ранні етапи тощо.

Порівнюючи з традиційним навчанням в інтерактивному навчанні змінюється взаємодія вчителя та учня: активності педагога поступається місцем активності молодших школярів, а завданням вчителя є створення умов для прояву їх ініціативи. Вчитель виконує функцію помічника у діяльності, одного з джерел інформації. Взаємодія вчителя та учня відбувається й під час традиційних методів навчання, але тільки на лініях «вчитель - група учнів (клас)» або «вчитель - учень». А при інтерактивному навчанні діалог може побудуватися на лініях «вчитель - учень - група учнів» (робота у групах), «вчитель, учень - комп'ютер», «вчитель - учень - учень» (робота у парах), «вчитель - учень - клас» або «вчитель - група учнів - клас» (презентація роботи у групах) та інше. Основна характеристика «інтерактиву»: 1) особлива форма організації пізнавальної діяльності; 2) навчальний процес організований так, що всі учні вмотивовані на процес пізнання; вони мають можливість розуміти і рефлексувати на те, що вони знають та думають; 3) присутність атмосфери доброзичливості, взаємодопомоги – форма співпраці; 4) на уроках може бути організована індивідуальна, парна, групова форми робіт; 5) використовуються ділові ігри, робота з документами та різними джерелами інформації, використовуються творчі та дослідницькі завдання. Ділячись своїми знаннями та досвідом діяльності, учасники беруть на себе частину навчальних функцій вчителя, що підвищує їхню мотивацію та сприяє більшій продуктивності навчання. Отже, інтерактивна педагогічна технологія передбачає інтерактивність організації педагогічного процесу, коли базовим концептуальним становищем визначено навчання на основі інтерактивного спілкування. Тому, інтерактивні технології - це така організація процесу навчання, в якому неможлива неучасть учня в колективній

роботі, що базується на взаємодії всіх його учасників процесу навчання, зробити їхню участь зацікавленою, вмотивованою та націленою на досягнення результатів.

Технологія інтерактивного навчання включає чітко спланований очікуваний результат навчання за допомогою інтерактивних методів та прийомів. За визначенням ЮНЕСКО, педагогічна (освітня) технологія - це в загальному значенні системний метод створення, застосування і визначення всього процесу викладання і засвоєння знань, який враховує людські й технічні ресурси, їхню взаємодію і має на меті оптимізацію форм освіти.

На відміну від методів, технологія інтерактивного навчання не обирається для виконання певних навчальних завдань, а самою структурою визначає кінцевий результат. До того ж кожен із методів вимагає від вчителя чіткої поетапної реалізації з обов'язковим прогнозуванням результатів навчання.

За визначенням О. Савченко, метод навчання - спосіб досягнення поставленої мети навчання, система послідовних та взаємозалежних дій вчителя і учнів, що забезпечують засвоєння змісту освіти [9]. Без методів неможливо досягти поставленої мети, реалізувати запланований зміст, наповнити навчання пізнавальною діяльністю.

Останнім часом інтерактивні методи навчання отримали широке застосування під час уроків різних предметів. Однак, сучасне поняття «інтерактивні методи навчання» наповнюється новим змістом, пріоритетна в якому відводиться: взаємодії; розвитку навичок спілкування особистості; розвитку та здійсненню соціального досвіду людей; навчально-педагогічній співпраці між учасниками освітнього процесу [5]. Отже, інтерактивний метод - це система правил організації взаємодії учнів між собою та з учителем у формі навчальних, ділових, рольових ігор, дискусій та інше. Інтерактивні технології реалізуються завдяки використанню вчителем інтерактивних методів навчання.

Змоги класифікувати інтерактивні методи навчання були зроблені .О. Пометун, Л. Пироженко, В. Abykanovaa, S. Nugumanovab, S. Yelezhanovaa, Z. Kabylkhamita, Z. Sabirovaa та іншими [7;8;11]. Проте, до сьогодні немає

загальноприйнятої класифікації інтерактивних технологій навчання та відсутня чітка межа між активними та інтерактивними методами, формами, технологіями. Науковці, одні й ті ж методи відносять як до активних, так й до інтерактивних.

Більшість дослідників умовно поділяють інтерактивні технології на чотири групи. Нам імпонує класифікація інтерактивних технологій навчання запропонована О. Пометун та Л. Пироженко, які виділили види інтерактивних технологій в залежності від форм навчання, в яких саме вони й реалізуються [7]. А саме: 1) інтерактивні технології кооперативного навчання (навчання у парах; ротаційні (змінювані) трійки; два – чотири – всі разом; «Карусель»); 2) інтерактивні технології колективно-групового навчання (обговорення проблеми у загальному колі; «Мікрофон»; незакінчені пропозиції; мозковий штурм; «навчаючи - учусь»; рішення проблеми); 3) технології ситуаційного моделювання (рольова гра, кейс-технологія, спрощене судове слухання, драматизація, розігрування ситуації за ролями); 4) технології обробки дискусійних питань (метод прес, «займи позицію», «Зміна позиції»; безперервна шкала думок; дискусія; дебати та інші) [6]. Аналізуючи простори Інтернету можемо знайти характеристику таких інноваційних технологій: лифт технологія, гейміфікація та проектна діяльність. Активно розробляються педагогічні технології спрямовані на розвиток самоосвіти: СЕЕ соціальне емоційне й етична технологія навчання; технологія емоційного інтелекту, технологія туду лист та swod-аналіз. Широко розповсюджується та активно застосовуються у навчанні в зв'язку з пандемією інформаційні цифрові технології: Clil технологія навчання, Smart технологія, Електронне навчання (e-learning), стем освіта, хмарні технології передачі та сприйняття інформації.

Інтерактивні технології підвищують зацікавленість учнів до предмета, розвивають творчість, вчать працювати з різними джерелами знань, певною мірою знімають перенавантаження учнів домашніми завданнями, розширюють кругозір. Однак, незважаючи на незаперечні плюси, уроки із використанням інтерактивних технологій навчання мають деякі недоліки. Найкращий

результат на таких уроках отримує активний учень, для пасивного учня інтерактивні уроки не мають такого ефекту, як спілкування з вчителем безпосередньо. Також, недостатньо розвинена в учнів звичка працювати творчо викликає деяку складність під час проведення інтерактивного уроку із використанням творчих завдань.

Зі вступом дитини до школи у її житті відбуваються суттєві зміни: докорінно змінюється соціальна ситуація розвитку, формується навчальна діяльність, яка є для неї провідною. Тож сучасна початкова загальна освіта закладає основу формування навчальної діяльності дитини. Особливістю змісту сучасної початкової освіти є не тільки відповідь на питання, що учень повинен знати, а й формування універсальних навчальних дій в особистісних, комунікативних, пізнавальних, регулятивних сферах, які забезпечують здатність до організації самостійної навчальної діяльності [10]. Отже, роль початкової школи важко переоцінити.

Розглянуті нами інтерактивні технології навчання сприяють ефективнішому засвоєнню матеріалу активізуючи пізнавальну діяльність учнів. Вважаємо, що думки про те, що учні початкової школи занадто малі для використання інтерактивних методів навчання помилкова. На підтвердження цього пропонуємо розглянути психологічні особливості учнів початкової школи. Першорядною особливістю молодших школярів є невелика розвиненість довільної уваги, тому їм потрібна мотивація. Учень початкової школи, особливо 1-2 класу, не може довго зосереджуватись на нецікавій чи важкій діяльності задля результату, який буде у майбутньому. У молодшому шкільному віці набагато краще розвинута мимовільна увага. Особливо концентрованою і стійкою вона стає тоді, коли навчальний матеріал має багату наочність і визиває у молодшого школяра емоційне ставлення [7]. Тому однією з важливих умов привернення уваги молодших школярів є наочне навчання, а саме широке вживання наочних посібників та ін. Через те, що мимовільна увага підтримується інтересом, то кожен учитель бажає зробити свій урок цікавим. К. Ушинський відзначав, що навчання має бути цікавим для дитини, але у той же час має потребувати від дітей точного виконання й незнайомих для них

завдань, не нахилиючи ні в одну, ні в іншу сторону, даючи їжу мимовільній (пасивній) увазі.

Інтерактивні методи навчання можуть піднести узагальнення на більш високий рівень. Існує велика кількість класифікацій активних і інтерактивних методів навчання. Так Г. Шутова вважає, що найбільш узагальненою класифікацією активних методів навчання є розподіл їх на групи: дискусійні, тренінгові, рейтингові. До активних методів авторка відносить: презентації кейс-технології, проблемні лекції дидактичні ігри, баскет-метод. До інтерактивних методів навчання відносить: мозковий штурм, кластери (порівняльні діаграми, пазли), використання відео, аудіоматеріалів, ІКТ, круглий стіл (дискусія, дебати), ділові ігри, акваріум, метод проєктів, bagcamp, синдикат, ажурна пилка, дерево рішень, сторітелінг, воркшоп, нетворкінг, світове кафе, брейндамп, кейс стаді, розкадрівка.

Г. Сиротенко до інноваційних інтерактивних методів навчання, окрім вже перерахованих, відносить: Метод прогнозування, Метод відсіювання, Метод узагальнення ідей, Кути, П'ять слів – три слова, Мозковий штурм із використанням конвертів, Планування впливу, Лист до самого себе, Метод проблемно-рефлексивного полілогу [10]. С. Васильєва узагальнюючи існуючі інтерактивні методи навчання запропонувала наступні класифікацію інтерактивних методів навчання в основу класифікації покладено види діяльності учня при реалізації метода навчання. Всі методи навчання дослідниця поділила на словесні (сторітелінг, бджолині групи, синдикат, балінтовська сесія), малюнкові (дерево рішень, скрайбінг, радіальна діаграма, інтелект карти, завершення малюнка, шкала думок), логічні (мозковий штурм, або брейнстроумінг, інформаційний лабіринт, метод інциденту, 3Д техніка, кейс стаді, гроу, кластери (діаграми, пазли)), пересування (світове кафе, три стільця), практичні (творча майстерня, майтер калас, тренінг), ігрові (дидактичні ігри, (рольові, ділові), ігрове проєктування, акваріум, театр експромт), кібернетичні (анти конференція, бар кемп, створення он-лайн дошки (Padlet), інтелектк-картив XMind). Вважаємо, що кібернетична група методів це

особлива група, яка буде активно розвиватись та удосконалюватись в майбутньому, оскільки її реалізація неможлива без використання технічних засобів навчання, спеціально розроблених комп'ютерних програм, сервісів, які сьогодні особливо активно розвиваються. Такий метод як рефлексія, міні-проєкти допоможуть учням робити свої відкриття, бачити та встановлювати взаємозв'язок між навчальним матеріалом та життям, узагальнювати і підрозділяти деякі факти, робити висновки.

5. ВИСНОВКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМКУ

Таким чином, можемо зробити висновок, що молодші школярі мають низку психологічних особливостей, облік яких є принципово важливим в організації навчального процесу. Використання інтерактивних технологій навчання на уроках у початковій школі орієнтовані на: 1) розвиток критичного мислення молодших школярів, певної самостійності думки: спонукають учнів до висловлювання своєї міркування, стимулюють вироблення творчого ставлення до будь-яких висновків, правил тощо. («робота у парах», «робота у групах», «карусель» та ін.); самостійне осмислення навчального матеріалу, допомагають замислитися, досліджувати факти, проаналізувати алгоритм рішень, розуміти їх суть, перевірити себе та свого товариша, знайти помилку. 2) Розвиток опори навіювання думок, зразків поведінки, вимог інших: це спонукає учнів до відстоювання своєї думки, створюють ситуацію дискусії, зіткнення думок. Використання методів «аналіз ситуації», «вирішення проблем», учить малеч відстоювати свою думку. Через сутички суджень учні осягають природу, причини дій, вчинків. 3) Засвоєння критичного ставлення до себе, умілість бачити свої помилки та адекватно ставитися до них; сприяють розвитку таких умінь, як бачити поважне і негативне у діях інших людей та у власних; порівнювати себе з іншими та ретельно себе оцінювати. 4) Розвиток вміння застосування кращих варіантів рішення навчальних завдань призначають методи, які ставлять учнів у ситуацію пошуку. При застосуванні

інтерактивних методів «мозковий штурм», «коло ідей», «незакінчені пропозиції» фіксуються всі думки учнів, як реальні, так й вигадані. 5) Розвиток вміння знаходити спільні рішення з однокласниками, підвищення інтересу молодших школярів до вивченого матеріалу. Застосування під час уроків у початковій школі інтерактивних методів навчання сприяє успішному освоєнню учнями навчального матеріалу та підвищення якості освіти. Учні з великим бажанням спілкуються, творчо змагаються у виконанні завдань, висловлюють думки, доводять твердження тощо. Основні інтерактивними формами навчання вважаємо є: тренінг (пошаговий тренінг, науковий тренінг) – форма активного навчання, спрямована на засвоєння теоретичних знань та практичних вмінь, формування необхідних навичок, виявлення і вироблення способів подолання типових труднощів через аналіз конкретних прикладів і проведення групових дискусій; майстер-клас – тематична групова робота з підвищення кваліфікації спеціалістів, заснована на успішному досвіді одного двох практиків; Балінтовська сесія передбачає

обговорення або опанування у будь якій формі новими компетенціями з обов'язковим висловлюванням власних емоцій, отриманих навичок, декількома учасниками процесу навчання; Відео кейси – використання під час навчання спеціально підібраного заздалегідь відеоматеріалів з теми яка вивчається з подальшим їх аналізом; Вебінари – одна із форм організації онлайн навчання за допомогою інтернету.

Отже, інтерактивне навчання в початковій школі сприяє залученню учнів у процес пізнання; дає можливість розуміти та рефлексувати з приводу того, що вони знають і думають, за рахунок обміну знаннями, ідеями, способами діяльності. Таке навчання дозволяє молодшим школярам не тільки отримувати нові знання, а й розвиває пізнавальну діяльність, переводить її на вищі форми співпраці.

Перспективними напрямками подальших наукових розвідок вбачаємо в подальшому розробленні класифікацій інтерактивних технологій навчання, розробці методик їх застосування в початковій школі.

Література

1. Акпинар Л. Е. (2014) Інтерактивні технології навчання в початковій школі. К.: Видавничий дім «Слово».
2. Васильєва С. О., Агаркова Н. О. (2020) Діджиталізація в освітньому середовищі. *Теорія і практика реалізації сучасних педагогічних методик та технологій в освіті*: матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції, Х., С. 289-294. URL: http://dspace.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/15934/2/ZBIRNIK%20TEZ_2020-11-19.pdf
3. Артёмов І.В., Шершун А.В., П'ясецька-Устич С.В. (2015) Інновації у вищій освіті: глосарій термінів і понять. Ужгород: ПП «АУТДОР – ШАРК», 160 с.
4. Концепція «Нової української школи» (2016) URL: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/ua-sch-2016/konczepczija.html>
5. Кремень В. Г. (2005) Освіта і наука в Україні – інноваційні аспекти. Стратегія. Реалізація. Результати. Київ: Грамота, 448 с.
6. Михайліченко М. В., Рудик Я. М. (2016) Освітні технології. Київ: ПЦ «КОМПРИНТ». 583 с.
7. Пометун О. Л. Пироженко (2004) Сучасний урок: інтерактивні технології навчання. К.: Видавництво А.С.К. 192 с.
8. Пометун О., Пироженко Л. (2002) Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: теорія і практика. К. Видавництво А.С.К., 192 с.
9. Савченко О. Я. (2012) Дидактика початкової освіти. К.: Грамота. 504 с.
10. Сиротенко Г. О. (2016) Інноваційна діяльність педагога: від теорії до успіху. Полтава. Упор. 124 с.
11. Abykanovaa B., Nugumanovab S., Yelezhanovaa S., Kabyllkhamita Z., Sabirovaa Z. (2016) The Use of Interactive Learning Technology in Institutions of Higher Learning. *International journal of environmental & science education* 2016, VOL. 11, NO. 18, 12528-12539. URL: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1124626.pdf>

References

1. Akpynar L. E. (2014) *Interaktyvni tekhnolohii navchannia v pochatkovii shkoli* [Interactive learning technologies in primary school]. Kyiv: Vydavnychiy dim «Slovo» [in Ukrainian]/
2. Vasyliieva S. O., Aharkova N. O. (2020) *Didzhetalizatsiia v osvithomu seredovyshchi. [Digitalization in the educational environment]. Teoriia i praktyka realizatsii suchasnykh pedahohichnykh metodyk ta tekhnolohii v osviti: materialy Vseukrainskoi naukovo-metodychnoi konferentsii*, Kharkov., (pp. 289-294). Retrieved from: http://dspace.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/15934/2/ZBIRNYK%20TEZ_2020-11-19.pdf. [in Ukrainian].
3. Artomov I.V., Shershun A.V., P'iasetska-Ustych S.V. (2015) *Innovatsii u vyshchii osviti: hlosarii terminiv i poniat*. [Innovations in higher education: glossaries of terms and concepts] Uzhhorod: PP «AUTDOR – ShARK». [in Ukrainian].

4. Kontsepsiia «Novoi ukrainskoi shkoly» (2016) [New Ukrainian school]. Retrieved from: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/ua-sch-2016/konczepczyia.html>. [in Ukrainian]
5. Kremen V. H. (2005). Osvita i nauka v Ukraini – innovatsiini aspekty. [Education and science in Ukraine - innovative aspects]. Stratehiia. Realizatsiia. Rezultaty. Kyiv: Hramota. [in Ukrainian]
6. Mykhailichenko M. V., Rudyk Ya. M. (2016) Osvitni tekhnolohii. [Enlightened technologies]. Kyiv: PTs «KOMPRYNT». [in Ukrainian]
7. Pometun O. L., Pyrozhenko (2004) Suchasnyi urok: interaktyvni tekhnolohii navchannia. [Modern lesson: interactive learning technologies]. Kyiv: Vydavnytstvo A.S.K. [in Ukrainian]/
8. Pometun O., Pyrozhenko L. (2002) Suchasnyi urok. Interaktyvni tekhnolohii navchannia: teoriia i praktyka. [A modern lesson. Interactive learning technologies: theory and practice]. Kyiv: Publishing house A.S.K. [in Ukrainian]/
9. Savchenko O. Ya. (2012) Dydaktyka pochatkovoi osvity. [Didactics of primary education]. Kyiv: Hramota. [in Ukrainian].
10. Syrotenko H. O. Innovatsiina diialnist pedahoha: vid teorii do uspikhu (2016). [Innovative activity of the teacher: from theory to success]. Poltava. Upor. [in Ukrainian].
11. Abykanovaa B., Nugumanovab S., Yelezhanovaa S., Kabylykhamita Z., Sabirovaa Z. (2016) The Use of Interactive Learning Technology in Institutions of Higher Learning. *International journal of environmental & science education*, V. 11, N. 18, 12528-12539. Retrieved from: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1124626.pdf> [in Kazakhstan].

Abstract

AGARKOVA Nataliia, VASYLIEVA Svitlana

FEATURES OF USING INTERACTIVE LEARNING TECHNOLOGIES IN PRIMARY SCHOOL

The article is devoted to the issues of interactive education of children of primary school age. The study adopted the definition of interactive learning as dialogic learning, in which there is interaction between the teacher and the learner on the basis of pedagogical, psychological, computer communication in the dialogue mode. Among the features of the construction of interactive learning, a change in the interaction between the teacher and the student is identified: the activity of the teacher is replaced by the activity of younger students, and the task of the teacher is to create conditions for the manifestation of their initiative; the teacher's function becomes an assistant in activities, one of the sources of information. The main characteristics of "interactive" are defined: 1) a special form of organization of cognitive activity; 2) the educational process is organized in such a way that almost all students are motivated for the learning process; they have the opportunity to understand and reflect on what they know and think; 3) the presence of an atmosphere of benevolence, mutual assistance - a form of cooperation; 4) individual, paired, group forms of work can be organized in lessons; 5) business games, work with documents and various sources of information, creative and research tasks are used. The issue of classification of interactive learning technologies is considered. Among the shortcomings, the following are identified: the quality of students' knowledge depends on their activity; insufficiently developed skill of creative work. When using interactive learning technologies, the age characteristics of students should be taken into account. The specified learning technologies in elementary school lessons are focused on the development of: critical thinking, independent thinking, defending one's opinion, a critical attitude towards oneself, the desire to select the best options for educational solutions, the ability to find joint solutions with classmates. The use of interactive teaching methods during lessons in primary school contributes to increasing the interest of younger students in the studied material, the successful mastering of the educational material by students and improving the quality of education.

Keywords: education, primary school, interactive learning technologies.

Стаття надійшла до редакції 02.06.2023 р.

Бібліографічний опис статті:

Агаркова Н., Васильєва С. Особливості використання інтерактивних технологій навчання у початковій школі. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*. 2023. № 2. С. 115-121.

Agarkova N., Vasyliieva S. (2023) Features of using interactive learning technologies in primary school. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*, № 2, pp. 115-121.